

Magyarcsanád Községi Önkormányzat
Képviselő-testületi előterjesztés

2026. február 19.

Tárgy: A közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló önkormányzati rendelet elfogadása

Előterjesztő: Farkas János, polgármester

Ügyiratszám: Mcs/145-15/2026.

Melléklet: Rendelet-tervezet, hatásvizsgálati lap, indokolás, szakmai segítségnyújtás

Készítette: Makói Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője

.....
dr. Bodnár Gréta
jegyző

A döntéshozatal módja: egyszerű / minősített többség

Véleményezésre megküldve: -

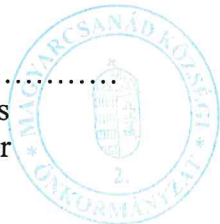
Törvényességi véleményezésre bemutatva:

.....
dr. Bodnár Gréta
jegyző

A napirend előterjesztőjének jóváhagyása:

.....
Farkas János
polgármester

Magyarcsanád Község Polgármesterétől

ELŐTERJESZTÉS

Ikt.sz: Mcs/145-15/2026.

Tárgy: A közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló önkormányzati rendelet elfogadása

Melléklet: Rendelet-tervezet, hatásvizsgálati lap, indoklás, szakmai segítségnyújtás

Magyarcsanád Községi Önkormányzat Képviselő-testülete
Magyarcsanád

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarcsanád Községi Önkormányzata 2015 októberében fogadta el a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 24/2015. (X.29.) önkormányzati rendeletét, amely számos, a közterületen elkövetett és körülírt jogsértő magatartást szankcionál önkormányzati hatáskörben közigazgatási bírsággal.

A rendelet elfogadása óta eltelt időszakban új magasabb rendű jogszabályokat fogadtak el (pl. a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény), vagy a meglévő jogszabályok kerültek módosításra. A Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal szakmai segítséget nyújtott a vármegyei jegyzők részére a közösségi együttélés szabályainak megalkotásával kapcsolatos jogszabályokhoz, és több ponton felhívta a figyelmet a jogalkotási anomáliákra a párhuzamos szabályozások kapcsán.

Jelezte, hogy a guberálás (szemétválogatás) szankcionálás nem írható elő közösségi együttélés alapvető szabályaként, mivel sérti az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 9. § - át. Felhívta a figyelmet arra is, hogy az ingatlan tulajdonosok lakásának belseje, annak tisztántartása, higiéniája nincs összefüggésben a közérdekkel, azok a magánszféra és a védett otthon elemei, a beavatkozással szemben védettek, a telekhatáron belüli udvar, kert esetében több esetet magasabb rendű jogszabályok szabályozzák (pl. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 73. § (1) bekezdése, az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 17. § (4) bekezdése, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 1/A § (1) bekezdése stb.).

A Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal szakmai segítségnyújtása kapcsán megküldött levelét előterjesztésemhez mellékelem.

A tájékoztatás kapcsán a párhuzamos szabályozás megszüntetése, valamint a jogharmonizáció biztosítása érdekében további egyéb és technikai jellegű módosításokra került sor (pl. állatvédelemmel kapcsolatos szabályok magasabb rendű jogszabályba ütközése miatt).

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény értelmében a szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű. A jogszabályban nem ismételt meg az

Alaptörvény vagy olyan jogszabály rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 143. § (4) bekezdés i) pontjában foglaltak alapján az önkormányzat képviselő-testülete rendelkezik felhatalmazással a közösségi együttélés szabályainak megalkotására. Tekintettel az időmúlásra, a párhuzamos és többszintű jogalkotás kiküszöbölésére, időszerű és szükséges a rendeletet módosítani. Ugyanakkor a jelentős számú módosítás okán javasoljuk, hogy a tisztelt Képviselő-testület a témában alkosson új rendeletet, a korábbi hatályon kívül helyezése mellett.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem, hogy a fenti indokok alapján a rendelettervezet vitassuk meg, és a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló új önkormányzati rendeletet a mellékelt tervezet alapján fogadjuk el.

Magyarcsanád, 2026. február 13.

Farkas János
polgármester

**Magyarcsanád Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
.../2026. (II.) önkormányzati rendelete
a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről**

[1] A rendeletalkotás célja, hogy Magyarcsanád Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a közösségi együttélés általánosan elfogadott magatartási szabályait sértő tevékenység, mulasztás vagy jogellenes állapot fenntartásában megnyilvánuló magatartás elleni hatékony fellépés érdekében meghatározza a közösségi együttélés alapvető szabályait és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit.

[2] Magyarcsanád Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 143. § (4) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a következőket rendeli el:

1. Általános rendelkezések

1. §

(1) Jelen rendelet alkalmazásában közösségi együttélés szabályait sértő magatartás az a tevékenység, mulasztás, vagy jogellenes állapot fenntartásában megnyilvánuló magatartás, amely szabálysértésnek vagy bűncselekménynek nem minősül, de a közösségi együttélés szabályaival ellentétes, azt sérti vagy veszélyeztet, és amelyet Magyarcsanád Községi Önkormányzat Képviselő-testülete e rendeletben közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartásnak minősít.

(2) Nem állapítható meg a közösségi együttélés szabályait sértő magatartás megvalósulása, ha a tevékenységgel, mulasztással, vagy jogellenes állapot fenntartásával szabálysértés vagy bűncselekmény valósul meg, továbbá akkor sem, ha a tevékenység, mulasztás, vagy jogellenes állapot fenntartása esetére más jogszabály közigazgatási bírság alkalmazását írja elő.

2. §

A rendelet hatálya kiterjed minden természetes személyre és jogi személyre, aki vagy amely Magyarcsanád község közigazgatási területén az e rendeletben meghatározott, közösségi együttélés szabályaival ellentétes magatartások valamelyikét elköveti.

3. §

E rendelet alkalmazásában közterület: minden olyan állami vagy önkormányzati tulajdonban álló földterület, amelyet az ingatlan-nyilvántartás ekként tart nyilván

2. A közösségi együttélés alapvető szabályainak megszegése miatt alkalmazható jogkövetkezmények és eljárási szabályok

4. §

(1) Az a természetes személy, aki e rendeletben meghatározott közösségi együttélés alapvető szabályai bármelyikét megszegi vagy megsérti kettőszázezer forintig terjedő közigazgatási bírsággal sújtható.

(2) Az a jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, amely e rendeletben meghatározott közösségi együttélés alapvető szabályai bármelyikét megszegi vagy megsérti, kétmillió forintig terjedő közigazgatási bírsággal sújtható.

5. §

(1) A közösségi együttélés alapvető szabályainak megszegése miatt a közigazgatási hatósági eljárás hivatalból indítható.

(2) A közösségi együttélés alapvető szabályainak megszegése miatt közigazgatási bírság kiszabására a Képviselő-testület átruházott hatáskörében eljárva a jegyző jogosult.

6. §

A közösségi együttélés alapvető szabályainak megszegése miatt kiszabott közigazgatási bírságot - az elsőfokú határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül - a határozathoz mellékelt készpénz átutalási megbízással, vagy banki átutalással Magyarcsanak Községi Önkormányzat MBH Bank Nyrt-nél vezetett 56900130-10058042 számú pénzforgalmi számlájára kell befizetni.

3. A közterületek rendjének, tisztaságának fenntartása és rendeltetésszerű használata

7. §

Közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el a közterületek rendjének, tisztaságának fenntartása és rendeltetésszerű használatának körében, aki:

- a) közterületet, azok építményeit, berendezéseit és felszereléseit rendeltetésüktől eltérően közterület-használati, illetve bontási engedély nélkül, vagy az engedélytől eltérő módon használ, vagy felbont,
- b) közterületen üzemképtelen gépjárművet, vagy mezőgazdasági gépet, eszközt közterület-használati engedély nélkül 24 órán túl tárol, üzemképtelen járművet az üzembentartó, tulajdonos a közterületről saját költségén a felszólítást követő 30 napon belül nem távolítja el,
- c) közterületbe nyúló védőtetőt, előtetőt, ernyőszerkezetet, hirdető berendezést, reklámhordozót közterület-használati hozzájárulás nélkül, vagy attól eltérő módon elhelyez,
- d) építési munkával kapcsolatos létesítmény(ek)e)t, építmény(ek)e)t és törmelék(ek)et a közterület-használatról szóló rendeletben foglalt közterület-használati hozzájárulás nélkül vagy attól eltérő módon elhelyez, tárol,
- e) emlékművön, utcabútorzaton, egyéb berendezési tárgyon, valamint a lejáratí lépcsőn, köpadon, templomok előtti lépcsővel határolt részen gördeszkázik, görkorcsolyázik, kerékpározik,
- f) közterületi névtáblát, házszám táblát, szöveges ismertető táblát vagy emléktáblát beszennyez, eltakar, jogosulatlanul kihelyez, vagy leszerel,
- g) az önkormányzat kezelése alatt álló utakat, dűlőutakat beszennyezi,
- h) a közterületnek minősülő zöldfelületet vegyszerrel - a zöldfelület védelme érdekében történő vegyszeres kezelés kivételével.

4. Plakátok, hirdetések elhelyezésének rendje

8. §

A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el a plakátok hirdetések elhelyezésének rendje körében, aki hirdetményt nem a meghatározott hirdetőfelületen helyez el vagy

az idejétmúlt vagy megrongálódott hirdetményt az azon feltüntetett rendezvény, műsor, program megvalósulását követő 2 napon belül nem távolítja el.

5. Kereskedelmi és vendéglátóipari tevékenység

9. §

A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el a kereskedelmi és vendéglátóipari tevékenység körében, aki a

- a) közterület-használati hozzájárulás nélkül vagy attól eltérő módon alkalmi és mozgóárusítást, jogosulatlan kereskedelmi tevékenységet végez,
- b) az üzletek éjszakai nyitvatartási rendjével kapcsolatos előírásokat és kötelezettségeket megszegi,
- c) vendéglátó-helyiséghez tartozó teraszt, előkertet közterület-használati hozzájárulás nélkül vagy attól eltérő módon létesít, működtet,
- d) közterületen nem árusítható terméket értékesít.

6. A köztisztaság fenntartása

10. §

(1) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el a köztisztaság fenntartása körében, az ingatlan tulajdonosa, kezelője, tartós használója, illetőleg hasznélvezője (a továbbiakban együtt: tulajdonos), másnak a használatában lévő ingatlanok (ingatlanrészek, helyiségek) tisztán tartása tekintetében pedig a használó, illetőleg – a bérleti jogviszonyból származó kötelezettsége szerint – a bérlő (a továbbiakban együtt: használó), aki nem gondoskodik:

- a) az ingatlan előtti járdaszakasz, úszótelek esetén az épület körüli járda, járda hiányában 1 méter széles területsáv, illetve ha a járda mellett zöld sáv is van, az úttestig terjedő teljes terület tisztán tartásáról, fűfélék rendszeres kaszálásáról, vágásáról, a hulladék, valamint a kaszálék eltávolításáról, hulladék- és gyommentesítéséről. Amennyiben az ingatlant két közút is határolja, úgy ezek a feladatok mindkét közút irányában kötelezőek.
- b) a járdaszakasz melletti nyílt árok és ennek műtárgyai tisztán tartásáról, fűfélék rendszeres kaszálásáról, vágásáról,
- c) tömbtelken a külön tulajdonban álló egyes épületek gyalogos megközelítésére és körüljárására szolgáló terület tisztán tartásáról, a csapadékvíz zavartalan lefolyását akadályozó anyagok és más hulladékok eltávolításáról,
- d) az ingatlan előtti, melletti nyílt árok és ennek műtárgyai tisztán tartásáról, hulladék- és gyommentesítéséről,
- e) az ingatlanokról, az ingatlan előtti járdaszakasz fölé, járda hiányában 1 méter széles területsáv, illetőleg ha a járda mellett zöldsáv is van, az úttestig terjedő teljes terület fölé kinyúló ágak, bokrok nyeséséről, gallyazásáról, a fűfélék rendszeres kaszálásáról, vágásáról, valamint ezen a területen lévő növények lehullott lombjának, és egyéb növényi részeinek takarításáról, összegyűjtéséről, elszállításáról/elszállíttatásáról; oly módon, hogy az érintett járdaszakasz, területsáv, illetőleg terület biztonságos közlekedésre alkalmas legyen,
- f) arról, hogy az ingatlan csapadékvíz-elvezetési rendszerének használata során, a víz közterületen, közterületi építményekben, kárt ne okozzon, a rendeltetésszerű használatot, az építmények állékonyságát ne akadályozza, és ne veszélyeztesse.

(2) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el a köztisztaság fenntartása körében, aki:

- a) közterületen szemetet felhalmoz,

- b) a község közigazgatási területén hulladékot közterületen, magánterületen nyílt téren éget,
- c) avar és kerti hulladék égetését az ezt szabályozó helyi rendeletben foglaltaktól eltérően végzi,
- d) gépjárművet közterületen iparszerűen javít, vagy gépjárművet közterületen tisztít, vagy 24 órán túl tárol.

(3) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el a köztisztaság fenntartása körében, aki:

- a) az építési területen és az építés közvetlen környékének tisztán tartásáról, az úttestre, járdára való sárfelhordás, egyéb szennyezés folyamatos megszüntetéséről nem gondoskodik,
- b) az építési, bontási, tatarozási munkákat, valamint minden közműépítéssel kapcsolatos burkolatfelbontási, illetve talajfeltárási tevékenységet nem úgy végzi, hogy az annak során keletkezett hulladék, illetve a kitermelt anyag a környezetet ne szennyezze, a csapadékvíz elvezetését ne akadályozza, a környező növényzetet ne károsítsa,
- c) a földmunkák végzésénél a termőréteg külön tárolásáról (deponálás), a termőréteg fedőréteggé váló visszaterítéséről a munka befejeztével nem gondoskodik,
- d) az építkezési terület és az építési munkálatokkal beszennyezett környék takarítását elmulasztja, az építkezés befejezését követően a munkálatok végzése során keletkezett építési törmelék, illetve hulladékot folyamatosan, legkésőbb a munka befejezésétől számított 48 órán belül nem szállítja, szállíttatja el, az eredeti állapot helyreállítására vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget,
- e) közterületen építési, bontási és egyéb anyagokat közterület-foglalási engedély nélkül tárol.

(4) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el a köztisztaság fenntartása körében, az ingatlan tulajdonosa, használója, aki:

- a) az ingatlan előtti, illetve az ingatlan megközelítését szolgáló járdák, járdaszakaszok, járda hiányában egy méter széles területsáv, lépcsők, síkosság-mentesítéséről folyamatosan nem gondoskodik,
- b) a járdáról letakarított havat a közút és a járda között úgy helyezi el, hogy a gyalogosforgalmat, gépjárműforgalmat, a járda melletti víznyelők működését akadályozza,
- c) hórakást
 - ca) útkereszteződésben,
 - cb) útburkolati jeleken,
 - cc) tömegközlekedésre szolgáló jármű megállóhelyén,
 - cd) közszolgáltatási felszerelési tárgyra és egyéb közérdekű létesítmény köré,
 - ce) kapubejárat elé, annak szélességében helyez el.
- d) síkosság elleni védekezéshez a környezetkímélő anyagokon kívül konyhasót úgy alkalmaz, hogy egyszeri kijuttatásának maximális mértéke több mint 20 g/m².

(5) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el, az az utcai árus, aki az utcai árusítás céljára bérelt helyet, valamint annak közvetlen környezetét a használat időtartama alatt nem tartja folyamatosan tisztán, az árusítás során keletkezett hulladék összegyűjtéséről, elszállításáról, elszállíttatásáról és megfelelő elhelyezéséről saját költségén nem gondoskodik.

(6) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el, a rendezvény szervezője, aki vásárok, sport- és egyéb rendezvények tartása idején, a közterületen lévő játszótereket, azok játszószerzeit nem rendeltetésüknek megfelelően használja.

(7) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el, aki a közkifolyót és közkutat nem háztartási vízszükséglet kielégítése céljára engedély, illetve hozzájárulás nélkül igénybe vesz.

(8) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el, aki a köztisztaságról, a települési környezet fenntartásáról, valamint a szervezett köztisztasági közszolgáltatás kötelező igénybeviteléről szóló önkormányzati rendelet előírásait megszegi.

7. Állattartás

11. §

A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el, aki:

- a) a felügyelete alatt álló háziállatot úgy visz vagy bocsát közterületre vagy nyilvános helyre, hogy nem tart magánál az állat ürülékének feltakarítására szolgáló megfelelő eszközt, az állat ürülékét nem takarítja fel,
- b) nem gondoskodik az állatok tartására szolgáló helyiség szükség szerinti takarításáról és fertőtlenítéséről, az állattartó épületekben és környezetükben a rovarok és rágcsáló rendszeres irtásáról,
- c) zárt rendszerű állattartás esetén nem gondoskodik a trágyalé zárt szivárgásmentes gyűjtéséről,
- d) közterületen haszonállatot tart vagy legeltet,
- e) a játszótérre állatot bevisz.

8. A temető rendje

12. §

A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el, aki:

- a) síremlék, urna, sírhely fenntartási, gondozási kötelességének nem tesz eleget,
- b) temetőben nem a hely csendjének, a kegyeletnek megfelelő magatartást tanúsít,
- c) temető főbejáratán keresztül gépjárművel - kivéve a temetkezési szolgáltatás ellátásához szükséges közlekedést, illetve a mozgásában korlátozott személyek szállítását biztosító gépjárműveket - behajt,
- d) sírhelyek gondozása során keletkezett szemetet a sírhelyek között tárolja, azt nem a szeméttárolóban helyezi el,
- e) temető területére kutyát – kivéve segítő kutya – visz be,
- f) sorok közötti átjárást növényzet telepítésével akadályozza.

9. Házszámtábla elhelyezése

13. §

A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el az ingatlan használója, kezelője, ennek hiányában tulajdonosa, aki a házszámtábla beszerzéséről, kihelyezéséről, olvasható állapotban tartásáról, szükség szerint cseréjéről és pótlásáról nem gondoskodik.

10. Záró rendelkezések

14. §

Hatályát veszti a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 24/2015 (X.29.) önkormányzati rendelet.

15. §

E rendelet rendelkezéseit a hatálybalépését követően elkövetett cselekményekre kell alkalmazni.

16. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Farkas János
polgármester

dr. Bodnár Gréta
jegyző

Záradék:

A képviselő-testület a rendeletet 2026. február ...-i ülésén fogadta el.

A rendelet 2026. február ...-tól – hirdetőtáblán kifüggesztésre került.

Magyarcsanád, 2026. február

dr. Bodnár Gréta
jegyző

ELŐZETES HATÁSVIZSGÁLATI LAP
(a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a alapján)

**Magyarcsanád Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának
jogkövetkezményeiről szóló rendelettervezetéhez**

A tervezett jogszabály várható következményei, különösen

I. társadalmi hatásai: A rendelet társadalmi hatása kedvező, mivel annak megalkotása a település polgárainak nyugalmaát szolgáló, a közterületek és a közhasználatú területek rendjét, rendeltetésszerű használatát elősegítő, illetve biztosító szabályok megállapítását szolgálja, igazodva a leggyakrabban felmerülő problémákhoz, illetve a lakossági elvárásokhoz.

II. gazdasági hatásai: A település gazdasági életére előreláthatólag nem lesz jelentős hatással a rendelet.

III. költségvetési hatásai: A közösségi együttélés szabályainak megsértése esetén amennyiben közigazgatási bírság alkalmazására kerül sor, úgy az abból származó bevétel az önkormányzat költségvetésében megjelenő bevételeként jelentkezik. Mindemellett továbbra is fő szempont és cél nem a büntetés, hanem a prevenció, betartva a közigazgatási eljárásjog reformjával összefüggésben egyes törvények módosításáról és egyes jogszabályok hatályon kívül helyezéséről szóló 2017. évi CLXXIX. törvény szerinti szankcionálási elveket, köztük a fokozatosság elvét.

IV. környezeti következményei: A tervezetnek környezeti hatása nem várható, tekintettel arra, hogy a tárgyban már korábban is alkotott rendeletet a képviselő-testület, jelen rendelettervezet annak felülvizsgálata.

V. egészségi következményei: A tervezetnek egészségi hatása nincs.

VI. adminisztratív terheket befolyásoló hatásai: Az adminisztratív terheket nem befolyásolja a korábbi rendeletalkotásra tekintettel.

VII. megalkotásának szükségessége: A hatályos rendelet felülvizsgálata szükséges a Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal szakmai segítségnyújtásának figyelembe vételével, ugyanakkor a jelentős számú szükséges módosítás okán a tárgyban javasoljuk új rendelet elfogadását.

VIII. a jogalkotás elmaradásának várható következményei: A rendeletalkotás elmaradása esetén a hatályos rendeletben maradnak olyan magatartások, melyek nem, vagy nem helyi rendeletben szankcionálhatóak.

IX. alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek: rendelkezésre állnak.

Magyarcsanád, 2026. február 12.

Általános indokolás

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 8. § (1) bekezdés a) és b) pontja értelmében a helyi közösség tagjai a helyi önkormányzás alanyaként kötelesek öngondoskodással enyhíteni a közösségre háruló terheket, képességeik és lehetőségeik szerint hozzájárulni a közösségi feladatok ellátásához, betartani és betartatni a közösségi együttélés alapvető szabályait. Az Mötv. 8. § (2) bekezdése alapján a helyi önkormányzat meghatározhatja az (1) bekezdésben foglalt kötelezettségek tartalmát, elmulasztásának jogkövetkezményeit. Az Mötv. 143. § (4) bekezdés d) pontja értelmében pedig felhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselő-testülete, hogy rendeletben határozza meg a közösségi együttélés alapvető szabályait, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit.

A közösségi együttélés alapvető szabályainak a betartása a harmonikus, kiegyensúlyozott jószomszédi együttélés alapvető feltétele. A helyi közösségi érdekek érvényre juttatása érdekében célszerű és szükséges a helyi jogalkotás, melynek célja, hogy biztosítsa a békés együttélést, az állampolgárok nyugalma, a közterület rendjét, rendeltetésszerű használatát és azok megsértése esetén szankció alkalmazását, hiszen a szabályozás akkor lehet hatékony, ha annak betartása kikényszeríthető és a megfelelő szankció kilátásba helyezhető.

Részletes indokolás

Az 1–3. §-hoz

A rendelet általános rendelkezéseit tartalmazza, meghatározza a közösségi együttélés szabályának fogalmát, a rendelet hatályát és a közterület fogalmát.

A 4. §-hoz

A közösségi együttélés alapvető szabályainak megsértése esetén kiszabható közigazgatási bírság összegét határozza meg természetes személy és jogi személy esetében is.

Az 5. §-hoz

Meghatározza az eljárás megindításának módját és az eljárás lefolytatására kijelöli átruházott hatáskörben a jegyzőt.

A 6. §-hoz

A közösségi együttélés alapvető szabályainak megsértése esetén kiszabott közigazgatási bírság megfizetésének módját határozza meg.

A 7. §-hoz

A közterületek rendjének, tisztaságának fenntartása és rendeltetésszerű használata körében határozza meg a közösségi együttélés alapvető szabályai megszegésének eseteit.

A 8. §-hoz

Plakátok, hirdetések elhelyezésének rendjével kapcsolatos szabályokat állapítja meg.

A 9. §-hoz

Kereskedelmi és vendéglátóipari tevékenységgel kapcsolatos közösségi együttélés alapvető szabályai megszegésének eseteit részletezi.

A 10. §-hoz

A köztisztaság fenntartása érdekében szükséges és tiltott tevékenységeket határozza meg.

A 11. §-hoz

Állattartással kapcsolatos magatartási szabályokat határoz meg.

A 12. §-hoz

A temető rendjével kapcsolatban előírt magatartási szabályok megsértését tartalmazza.

A 13. §-hoz

A házszámtábla elhelyezésével kapcsolatban állapít meg magatartási szabályokat.

A 14. §-hoz

A záró rendelkezések körében a jelenleg hatályos rendelet hatályon kívül helyezéséről rendelkezik.

A 15. §-hoz

A rendelet alkalmazhatóságát állapítja meg, mely alapján a rendelet rendelkezéseit a hatálybalépését követően elkövetett cselekményekre kell alkalmazni.

A 16. §-hoz

A rendelet hatályba lépését állapítja meg, mely szerint a kihirdetését követő napon lép hatályba.

CSONGRÁD-CSANÁD VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Csongrád-Csanád vármegye
települési önkormányzatainak
jegyzői
részére

Székhelyén

Iktatószám: CS/B01/05661-3/2025.

Tárgy: Szakmai segítségnyújtás

Ügyintéző: Dr. Kecskés Tamás

Tel.: (06-62) 680 628

Tisztelt Jegyző Asszony!

Tisztelt Jegyző Úr!

A Társaság a Szabadságjogokért egyesület a Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivaltól (a továbbiakban: Kormányhivatal) törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatását kérte Csongrád-Csanád vármegye településein hatályos, a közösségi együttélés szabályairól szóló önkormányzati rendeleteit érintően, az ingatlan tiszántartásával, a közterületen történő életvitelszerű tartózkodással, valamint a guberálással kapcsolatos előírásokkal összefüggésben.

A jogszabálysértő rendelkezések elfogadásának megelőzése, valamint a meglévők hatályon kívül helyezése érdekében a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 133. § (3) bekezdésben meghatározott jogkörömben eljárva **szakmai segítségnyújtás** keretében az alábbi tájékoztatást adom.

1. Az Alaptörvény VI. cikkének (1) bekezdése értelmében „*Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák*”, a (2) bekezdés alapján pedig „*Az állam jogi védelemben részesíti az otthon nyugalmaát.*”

Ez törvényi szinten a Polgári Törvénykönyvről 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (1) bekezdésében fogalmazódik meg, amely szerint „*Mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét, így különösen a magán- és családi élet, az otthon, a másokkal való – bármilyen módon, illetve eszközzel történő – kapcsolattartás és a jóhírnév tiszteletben tartásához való jogát szabadon érvényesíthesse, és hogy abban őt senki ne gátolja.*”

Az ingatlantulajdonosok **lakásának belseje, annak tisztántartása, higiénája** nincs összefüggésben semmilyen közérdekkel, sőt, azok a magánszféra és a védett otthon immanens elemei és mint ilyenek Alaptörvény VI. cikkének (1) és (2) bekezdései, valamint a Ptk. 2:42. § (1) bekezdése értelmében egyértelműen védettek a beavatkozással szemben. Amennyiben az önkormányzati rendelet nem az ingatlan használóját, hanem tulajdonosát rendeli szankcióval sújtani, akkor a szabályozás az Alaptörvény XIII. cikkében meghatározott **tulajdonhoz való jog**, valamint a Ptk. 5:13. §-ában meghatározott, tulajdonhoz kötődő jogosultságok szempontjából sem támogatható.

A telekhatáron belüli **udvar, kert** tekintetében már jelentkezhet mérlegelendő igény a magánszféra-jogok korlátozására közösségi érdek védelmében, azonban e kérdéseket az alábbi, ágazati jogszabályi rendelkezések már rendezik, így ezekre a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló helyi rendelet nem vonatkozhat tekintettel a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 3. § harmadik mondatára, amely szerint *„jogszabályban nem ismételhető meg az Alaptörvény vagy olyan jogszabály rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes.”*

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 73. § (1) bekezdése értelmében *„A betegségeket terjesztő vagy egészségügyi szempontból káros, miniszteri rendeletben meghatározott rovarok, rágcsálók irtásáról, és a madarak távoltartásáról a terület, épület tulajdonosa, illetve kezelője rendszeresen gondoskodik.”*

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 17. § (4) bekezdése szerint *„A földhasználó köteles az ingatlanon a **parlagfű** virágbimbójának kialakulását megakadályozni, és ezt követően ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan fenntartani.”* Ezen túlmenően az Éltv. 17. § (1) bekezdése részletesen szabályozza egyéb károsítók (gazok, gyomnövények) elleni védekezést is.

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 1/A. § (1) bekezdése alapján *„Tilos a hulladékot felhalmozni, a gyűjtés, a szállítás, a kezelés szabályaitól eltérő módon elhagyni, ellenőrizetlen körülmények között elhelyezni és kezelni.”*

Ezen túlmenően az egyes rendeletekben megjelenő, **„kert megművelésének”** megkövetelése egyébként sem felel meg a normavilágosság – Jat. 2. §-ában meghatározott – követelménynek, hiszen nem egyértelmű, hogy milyen szintű, jellegű növénytermesztés tekinthető megfelelőnek.

A fentiekre tekintettel az ingatlan tisztántartásának, rendezettségének kötelezettsége nem írható elő közösségi együttélés alapvető szabályaként.

2. A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 178/B. § (1) bekezdése értelmében „*Aki életvitelszerűen közterületen tartózkodik, az szabálysértést követ el.*”

A Szabs. tv. 2. § (4) bekezdése szerint „*Nem állapítható meg szabálysértés, ha a tevékenység vagy mulasztás bűncselekményt valósít meg, úgyszintén, ha a tevékenységre vagy mulasztásra törvény vagy önkormányzati rendelet – az eljárási bírság kivételével – közigazgatási eljárásban kiszabható bírság alkalmazását rendeli el.*”

Álláspontom szerint a Szabs. tv. 2. § (4) bekezdése ellenére önkormányzati rendelet nem nyilváníthatja az életvitelszerűen közterületen tartózkodást vagy annak valamely külön nevesített formáját (pl. közegészségügyi veszélyeztetést okozó ideiglenes szálláshely létesítését zöldterületen) közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartásnak az alábbiakra tekintettel.

Az Alkotmánybíróság 19/2019. (VI. 18.) AB határozatában (a továbbiakban: 19/2019. (VI. 18.) AB határozat) ugyan elutasította a Szabs. tv. 178/B. § Alaptörvény-ellenességére vonatkozó bírói kezdeményezéseket, azonban a testület a törvényi szabályozás egészét vizsgálta, és azt csak a garanciákkal, a szankcionálhatóságot korlátozó rendelkezésekkel együtt értékelte alkotmányossági szempontból megfelelőnek.

Az 19/2019. (VI. 18.) AB határozat indokolásának [67] bekezdése kiemelte, hogy „*A Szabs. tv. támadott szabályozása nem egy élethelyzetet, nem a hajléktalan létet, hanem az együttműködési kötelezettség szándékos és ismételt megtagadását, illetve folyamatos negligálását szankcionálja. A fokozatosság elve nyilvánul meg abban, hogy a Szabs. tv. értelmében a szabálysértési szankcionálást egy intézkedés előzi meg: az eljáró hatósági személyek legalább három alkalommal felkérlik az elkövetőt arra, hogy távozzon a helyszínről.*”

Az 19/2019. (VI. 18.) AB határozat indokolásának [68] bekezdéséből kiderül, hogy az Alkotmánybíróság döntésének meghozatalakor azt is figyelembe vette: a Szabs. tv. 178/B. § (6) bekezdése értelmében nem szabható ki sem pénzbírság, sem helyszíni bírság a közterületen való életvitelszerű tartózkodás miatt.

Az Alkotmánybíróság 38/2012. (XI. 14.) AB határozatában is megjegyzi, hogy „*a hajléktalanság, mint társadalmi probléma megoldásának a szabálysértési szankció alkalmazása alkalmatlan eszköze, mivel az érintettek azért kerültek ebbe a helyzetbe, mert jövedelem hiányában lakhatásukat nem tudják megoldani, így a bírság megfizetésére sem képesek.*”

A közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Szankció tv.) 2. § (3) bekezdésében meghatározott szankciók közül kizárólag a c) pontban meghatározott közigazgatási bírság írható elő önkormányzati rendeletben a Szankció tv. 9. §

(2) bekezdése értelmében. Igaz, a Szankció tv. 9. § (1) bekezdésének a) pontja alapján ilyen esetben is csak akkor van lehetőség bírságolásra, ha a Közigazgatási Szankciók Nyilvántartásba a hatósági eljárás megindításának napját megelőző egy éven belül az ügyfél vonatkozásában közigazgatási szankciót megállapító döntést jegyezték be, mert ennek hiányában a Szankció tv. 6. § (3) bekezdése értelmében figyelmeztetést kell alkalmazni. Fontos azonban, hogy nem csak az azonos tényállás teszi megengedhetővé a bírságolást, tehát egy teljesen más közigazgatási szabályszegés szankcionálása és annak nyilvántartásba vétele esetén is azonnal bírságolhatóvá válik az adott személy életvitelszerű közterületi tartózkodás miatt. Ezt árnyalja ugyan, hogy a Szankció tv. 6. § (3) bekezdése szerint akkor is figyelmeztetés alkalmazásának van helye, *„ha a közigazgatási szabályszegés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú és a figyelmeztetéstől kellő visszatartó hatás várható”*, azonban ez mégis jóval több teret enged a jogalkalmazónak, mint a Szabs. tv. 178/B. §-a.

A fentiekre tekintettel tehát amennyiben önkormányzati rendelet közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartásként határozza meg a közterületen való életvitelszerű tartózkodást, nem érvényesülnek azok a garanciális szempontok, amelyekre tekintettel a Szabs. tv. 178/B. §-át az Alkotmánybíróság az Alaptörvénnyel összhangban lévőnek ítélte. Az ilyen önkormányzati jogalkotás végső soron arra ad lehetőséget, hogy önmagában a hajléktalan létet és nem az együttműködési kötelezettség szándékos és ismételt megtagadását szankcionálja.

Mindezekre tekintettel a közterületen való életvitelszerű tartózkodás már törvényi szinten szabályozott az Alaptörvénynek megfelelő módon, önkormányzati rendeletben erre már nincs lehetőség.

3. Az Alkotmánybíróság 176/2011. (XII. 29.) AB határozatával megsemmisítette azt az önkormányzati rendeletet, amely a guberalást (szemétben válogatást) szankcionálta, mert az ilyen szabályozás az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 9. § szerinti közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül, hiszen ez *„látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely a 8. §-ban meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport volt, van vagy lenne.”* Bár az Alkotmánybíróság az Ebktv. 8. §-ában meghatározott esetek közül a t) pontot, vagyis az egyéb helyzetet, tulajdonságot, jellemzőt emelte ki, de álláspontom szerint ilyen esetben a q) pontban meghatározott vagyoni helyzet miatti hátrányos megkülönböztetés is megvalósul.

Mindezek alapján kérem, hogy a szakmai segítségnyújtásban foglaltakra tekintettel szíveskedjen megvizsgálni a hivatalához tartozó önkormányzatok közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló rendeleteit, és szükség esetén az Mötv. 81. § (3) bekezdése alapján jelezze a képviselő-testületnek a jogszabálysértést.

Kérem, hogy a vizsgálat eredményéről és az esetlegesen szükséges intézkedés megtételéről (a rendelet módosításának megtörténtéről) 2026. január 30. napjáig szíveskedjen tájékoztatni.

Szeged, *elektronikus időbélyegző szerint*

Tisztelettel:

dr. Salgó László Péter
főispán

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített.
Dátum: 2025.12.04 19:23:02
Csongrád-Csanád Vármegyei KH
Kiadmányozta: dr. Salgó László Péter

A dokumentum elektronikus hitelesített.
2025.12.05 09:52:38
Csongrád-Csanád Vármegyei KH
Kiadmányozta: TFIK TFIK